

zaaknummer 2011T575(3)

10 november 2015

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden,

tegen:

wijlen broeder [naam] ([burgerlijke naam]),
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 1,

wijlen broeder [naam] ([burgerlijke naam]),
geboren op [datum], overleden [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 2,

wijlen broeder [naam] ([burgerlijke naam])
geboren op [datum], uitgetreden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde 3,

aangeklaagden waren tijdens hun leven lid van de Congregatie van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 30 juni 2014. Op 4 augustus 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van broeder [naam], plaatsvervangend Provinciaal Overste van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes.

In september 2014 heeft mr. Van Schaik de Klachtencommissie ervan in kennis gesteld dat klager op 9 september 2014 is overleden. De nabestaanden van klager wensen de klacht voort te zetten.

Op 18 februari 2015 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie in raadkamer en achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

De Klachtencommissie heeft de nabestaanden van klager in de gelegenheid gesteld nadere gegevens/verklaringen toe te sturen. De Klachtencommissie heeft vervolgens kennis genomen van de brief met bijlage van mr. Van Schaik van 14 juli 2015 en de reactie van broeder [naam] per e-mail van 25 juli 2015.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is in de periode van [jaartal] tot [jaartal], gedurende zijn verblijf in het weeshuis [naam weeshuis] te[plaats], seksueel misbruikt door aangeklaagden.

Aangeklaagde 1:

Aangeklaagde 1 was de beheerder van de bibliotheek van het weeshuis. Het misbruik vond plaats als klager een boek kwam lenen. In de zomer, als klager een korte broek droeg, betastte aangeklaagde 1 klager via zijn broekspijp. Daarna kon klager weer vertrekken en mocht hij het gewenste boek meenemen. Aangeklaagde 1 heeft klager voorts eens zijn kleding laten uittrekken. Het misbruik vond plaats in de periode [jaartal-jaartal].

Aangeklaagde 2:

Aangeklaagde 2 was één van de zaalleiders en kwam in de douchecel waar hij klager naakt op zijn schoot liet plaatsnemen. Vervolgens betastte hij de geslachtsdelen van klager uitvoerig, waarbij hij vertelde hoe je deze het best kon schoonhouden. Aangeklaagde 2 vertelde klager dat hij zijn penis ook onder de voorhuid moest schoonmaken waarbij hij de voorhuid van klager terugtrok. Klager herinnerde zich dat aangeklaagde 2 daarbij zweette en zwaar ademde/zuchtte. Dit misbruik vond regelmatig plaats, eveneens in de periode [jaartal-jaartal].

Aangeklaagde 3:

Aangeklaagde 3 was eveneens één van de zaalleiders van klager. Ook had klager met aangeklaagde 3 te maken gedurende zijn twee jaar durende misdienaarschap. Klager noemde aangeklaagde 3 dan ook wel 'broeder [bijnaam]'. Het misbruik door aangeklaagde 3 bestond uit het moeten ondergaan van tongzoenen. Aangeklaagde 3 zoende klager langdurig op de mond wanneer hij daartoe ook maar in de gelegenheid was. Klager herinnerde zich dat aangeklaagde 3 hem daarbij de adem ontnam, flink zuchtte en enorm naar zweet rook.

2.2. Klager komt uit een gezin dat moeilijkheden kende. Klager en een oudere en jongere broer werden via een voogdijinstelling uit huis geplaatst in het weeshuis [naam]. In de periode [jaartal-jaartal] dat klager aldaar verbleef is hij door verschillende broeders van het weeshuis seksueel misbruikt. Naast de in dit klaagschrift genoemde broeders is klager ook misbruikt door een andere broeder tegen wie klacht 2011T575(1) zich richt. Ook is klager seksueel misbruikt door het [functie] van de [ULO] te [plaats] waar klager zijn opleiding volgde en tegen wie klacht 2011T575(2) zich richt.

2.3. Na zijn verblijf in weeshuis [naam] is klager bij zijn [familielid] in de kost gegaan en gaan werken in een fabriek. Het feit dat klager nooit een vervolgopleiding heeft gevolgd, wijt hij aan het misbruik dat hem is overkomen.

Klager heeft thuis nooit over het seksueel misbruik durven praten. Wel heeft hij zijn echtgenote en zijn dochters over het seksueel misbruik verteld. Het seksueel misbruik is van grote invloed geweest op het leven van klager. Zo was klager snel geëmotioneerd, sliep hij met periodes slecht en ervoer hij regelmatig herbelevingen. Klager vond het moeilijk om over het seksueel misbruik te spreken. Hij schaamde zich voor hetgeen hem was overkomen. Door afstand te nemen van het katholieke geloof heeft klager geprobeerd afstand te nemen van het misbruik. Dit is hem echter niet gelukt.

2.4. Klager heeft de Klachtencommissie verzocht zijn klacht gegrond te verklaren. Hij hoopte daardoor zijn ervaringen te kunnen verwerken. Voorts wenste klager erkenning te verkrijgen voor hetgeen aangeklaagden hem hebben aangedaan en daarvoor excuses te ontvangen.

Klager wenste voorts de door hem geleden schade vergoed te zien.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagden zijn overleden en kunnen geen weerwoord geven. Broeder [naam] heeft in zijn schriftelijke reactie gesteld dat hij de archieven heeft geraadpleegd naar de levensloop van aangeklaagden:

Aangeklaagde 1:

Aangeklaagde 1 is van [maand] [jaartal] tot [maand] [jaartal] werkzaam geweest in het [weeshuis]. Deze periode komt niet overeen met de periode van het misbruik ([jaartal-jaartal]) zoals klager heeft genoemd.

Aangeklaagde 2:

Aangeklaagde 2 was in de periode van [jaartal-jaartal] en [maand] [jaartal] tot [maand] [jaartal] werkzaam in het [weeshuis].

Aangeklaagde 3:

Aangeklaagde 3 was van [maand] [jaartal] tot [maand] [jaartal] werkzaam in het [weeshuis].

In de archieven heeft broeder [naam] geen aanwijzingen gevonden van mogelijk seksueel misbruik gepleegd door aangeklaagden. Wel is in het rapport van de Commissie Deetman over elk van de aangeklaagden één melding van seksueel misbruik genoteerd, maar het is broeder [naam] niet bekend of dit klager betreft.

Broeder [naam] stelt dat hij, op basis van zijn bevindingen, de klacht van de heer [naam klager] niet kan bevestigen noch kan ontkennen. Dit betekent niet dat broeder [naam] geen geloof hecht aan datgene wat klager in zijn klaagschrift beschrijft. Het verhaal heeft broeder [naam] diep geraakt en geschokt. Broeder [naam] spreekt zijn bewondering uit voor de moed die klager heeft getoond om met zijn verhaal naar voren te komen.

Indien in alle redelijkheid aangenomen mag worden dat aangeklaagden klager seksueel hebben misbruikt dan acht de congregatie dit misbruik zeer verwerpelijk. Het is in strijd met alles waar de congregatie voor staat. De congregatie wil de pijn die klager heeft geleden vanwege hetgeen hem mogelijk door aangeklaagden is aangedaan erkennen. Broeder [naam] biedt daarvoor zijn verontschuldiging aan de (nabestaanden van) klager aan.

Namens de Nederlandse provincie van de congregatie wil broeder [naam] eveneens spijt betuigen indien de toenmalige Nederlandse provincie in alle redelijkheid op de hoogte had moeten zijn van de misdrijvingen van aangeklaagden en daarin tekort is geschoten.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. Ofschoon de verklaring van klager in het klaagschrift oprecht en authentiek is overgekomen, is de Klachtencommissie na bestudering van de stukken echter van oordeel, dat

de aangedragen feiten en omstandigheden het door klager gestelde misbruik onvoldoende aannemelijk maken.

Tegen aangeklaagden zijn geen andere meldingen of klachten bekend. Evenmin hebben de dochters van klager, mevrouw [naam] en mevrouw [naam], nadere informatie omtrent de aard van het misbruik of de identiteit van aangeklaagden weten te verstrekken. Slechts hebben zij te kennen gegeven dat hun vader hen heeft verteld over zijn periode in het weeshuis en het jegens hem gepleegde seksueel misbruik.

Met betrekking tot deze klacht zijn dan ook onvoldoende gegevens aan het licht gekomen die zijn verklaring ondersteunen.

4.4. De Klachtencommissie begrijpt dat klager onder de situatie in het [weeshuis] geleden heeft. Dit volgt ook uit de gegrond verklaarde klacht 2011T575(1). Aangezien echter het seksueel misbruik, waarover in deze klacht wordt geklaagd en zoals hierboven is uiteengezet, niet voldoende aannemelijk is geworden, kan de klacht niet gegrond worden verklaard. Hiermee wil overigens niet gezegd zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Provinciaal Overste van de Broeders van O.L. Vrouw van Lourdes de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 10 november 2015 door mr. C.C. de Rijke-Maas, voorzitter, mr. M.P.P.M. Merx en drs. A.A.M. Oostveen, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor de juridisch adviseur van klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan de juridisch adviseur van klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies de juridisch adviseur van klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.